

MINISTARSTVO OBRANE

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva obrane (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
 - Financijski plan nije sveobuhvatan, jer nisu planirani prihodi iz nekih izvora, te nisu planirane neke vrste rashoda i izdataka. Nisu planirani, a ostvareni su prihodi u iznosu 102.342.711,00 kn, te rashodi i izdaci koji su podmireni tim prihodima.
 - Ministarstvo nije obavilo cjelovit popis imovine. Dio vojnih nekretnina nije procijenjen ni evidentiran u poslovnim knjigama.
 - U glavnoj knjizi i financijskim izvještajima za 2007. nisu evidentirane obveze i materijalni rashodi u iznosu 232.221.290,00 kn. Materijalni rashodi, koji se odnose na obveze nastale u 2007., evidentirani su u poslovnim knjigama tijekom siječnja i veljače 2008.
 - Nabavljene su robe, usluge i radovi u vrijednosti 49.409.065,00 kn bez provođenja postupka javne nabave propisanog odredbama Zakona o javnoj nabavi, od čega se na materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje građevinskih objekata odnosi 32.009.663,00 kn, na uredski materijal 13.803.999,00 kn, na usluge tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata 2.741.610,00 kn, a na ustupanje građevinskih radova 853.793,00 kn.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	4.518.576.368,00	4.606.363.974,00	101,9
2.	Rashodi i izdaci	4.518.576.368,00	4.360.357.513,00	96,5
3.	Višak prihoda		246.006.461,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			668.158.432,00
5.	Financijska imovina			599.518.377,00
6.	Obveze			248.327.821,00
7.	Broj zaposlenika			22 650

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 534.388.125,00 kn, te druge imovine u iznosu 133.770.307,00 kn.

Druga imovina se odnosi na vrijednost nefinancijske imovine (građevinskih objekata) u pripremi u iznosu 106.290.105,00 kn, prirodnih bogatstava u iznosu 27.204.601,00 kn, zaliha robe za daljnju prodaju u iznosu 231.681,00 kn, te višegodišnjih nasada u iznosu 43.920,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 11.089.233,00 kn, potraživanja u iznosu 367.817.449,00 kn, rashode budućeg razdoblja u iznosu 215.835.915,00 kn, te drugo u iznosu 4.775.780,00 kn.

Potraživanja u iznosu 367.817.449,00 kn se odnose na dane dugoročne zajmove zaposlenicima za otkup stanova u iznosu 164.327.329,00 kn, dane predujmove za robu i usluge u iznosu 119.165.754,00 kn (koji se najvećim dijelom odnose na vojnu opremu i naoružanje u iznosu 74.484.664,00 kn za opremanje sudionika u mirovnim misijama, te plaćeni predujam inozemnom dobavljaču u iznosu 32.381.139,00 kn za nabavu radarskog sustava), potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 74.372.967,00 kn, potraživanja od zaposlenih u iznosu 5.057.322,00 kn, potraživanja od prodaje građevinskih objekata u iznosu 1.493.922,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 3.400.155,00 kn.

Rashodi budućeg razdoblja u iznosu 215.835.915,00 kn odnose se na plaće za prosinac 2007. i naknade materijalnih prava zaposlenika.

Druga financijska imovina u iznosu 4.775.780,00 kn se odnosi na udio u društvu Pleter - usluge d.o.o. (osnivački ulog i prenesena trgovačka roba bez naknade u 2007.).

Obveze se odnose na obveze za zaposlene u iznosu 211.743.606,00 kn, materijalne rashode u iznosu 20.310.920,00 kn, te druge obveze u iznosu 16.273.295,00 kn.

Druge obveze se odnose na obvezu za povrat neiskorištenih proračunskih sredstava u Državnu riznicu u iznosu 8.945.571,00 kn, dugoročne zajmove u iznosu 4.144.631,00 kn, obveze za depozite u iznosu 3.054.734,00 kn, obvezu povrata sredstava u Državnu riznicu za isplaćene naknade plaća za bolovanja preko 42 dana u iznosu 112.978,00 kn, obveze za predujmove u iznosu 11.076,00 kn, te obveze za naknade građanima i kućanstvima u iznosu 4.305,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2006.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalog prema kojem je postupljeno:

1. Preuzimane su obveze koje su se odnosile na sljedeće razdoblje na temelju pribavljene suglasnosti Vlade Republike Hrvatske u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Nalozi prema kojima nije postupljeno:

1. Prihodi iz nekih izvora nisu planirani, te nisu planirane sve vrste rashoda i izdataka.
2. Popis imovine i nadalje nije cjelovit. Podaci o imovini i knjigovodstvenoj vrijednosti nisu dostavljeni Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom.
3. U pojedinim slučajevima nabava roba, radova i usluga nije obavljena u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupiti prema danim nalogima Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. U Ministarstvu je ustrojen sustav unutarnjeg nadzora i unutarnjih kontrola, o čemu su donesene pisane procedure. Unutarnji nadzor obuhvaća nadzor sustava vojne i civilne obrane (obavlja ga Inspektorat obrane), te nadzor zakonitosti isprava. Na temelju godišnjeg plana nadzora, Inspektorat je tijekom 2007. dovršio ciklus potpunog nadzora spremnosti u ustrojstvenim jedinicama Oružanih snaga započet početkom 2006. Sastavljena su pisana izvješća o obavljenom inspekcijskom nadzoru, te su dani prijedlozi i mjere za otklanjanje uočenih nedostataka i nepravilnosti. Predložene mjere su bile usmjerene na poboljšanje učinkovitosti planiranja i dinamike realizacije planova, zapovijedanja i rukovođenja, te je ukazano na potrebu podizanja razine sigurnosti, uvjeta života i rada u postrojbama.

U području civilne obrane, težište nadzora bilo je na tijelima državne uprave. Provedena su ukupno 33 inspekcijska nadzora u upravama i uredima za obranu, te 12 nadzora u objektima i pravnim osobama posebno značajnim za obranu zemlje. Izvješća Inspektorata dostavljena su ministru i načelniku Glavnog stožera Oružanih snaga, na temelju kojih je ministar donio odluke kojima su utvrđene zadaće i mjere, te službe, odgovorne osobe i rokovi za njihovu provedbu, o čemu je obaviješten Inspektorat.

Unutarnji nadzor zakonitosti isprava obuhvaća nadzor novčanih i materijalnih isprava iz područja materijalnog i financijskog poslovanja. Zakonitost i ispravnost novčanih isprava prije knjiženja i izvršene uplate ili isplate nadziru računopolagatelj i Financijska služba u suradnji s područnim odjelima financija. Ukoliko se nadzorom računa utvrdi da nalog za njihovo plaćanje nije utemeljen na zakonima i drugim propisima ili nije ispravan (jer za plaćanje računa nisu osigurana sredstva u financijskom planu) ili se utvrdi nedostatak isprava u prilogu, ne izvršava se nalog za plaćanje, nego se daje pisano upozorenje naredbodavatelju s obrazloženjem razloga za neizvršenje plaćanja. Zbog nadzorom utvrđenih neispravnosti i nedostataka naloga za plaćanje, tijekom 2007. ispostavljena su 1 102 ponovljena naloga za plaćanje, prema kojima je doneseno ukupno 1 088 rješenja kojima su sve isplate, odnosno evidentiranje obveza, proglašene iznimno opravdanim, uz odustajanje od pokretanja postupka utvrđivanja odgovornosti. Od navedenog broja ponovljenih naloga, 1 033 ponovljena naloga za plaćanje u iznosu 67.747.370,00 kn se odnose na slučajeve kada financijskim planom nisu osigurana sredstva za određenu namjenu ili su nedovoljna planirana sredstva na određenoj proračunskoj poziciji (a prenamjena i preraspodjela sredstava nije bila odobrena), a 69 ponovljenih naloga se odnosi na slučajeve nepostojanja ugovora ili pisane suglasnosti i ovjerenog cjenika od Službe za ugovaranje i nabavu za izvanugovorne proizvode, usluge i radove, gotovinsko plaćanje preko iznosa 5.000,00 kn ili postojanje drugih nedostataka. Ponovljeni nalozi za plaćanje ukazuju na stvorene neplanirane obveze i rashode za nabavu roba, usluga i radova za koje financijskim planom nisu osigurana sredstva. Ovakav nadzor neplaniranih rashoda nije dovoljan, jer se provodi naknadno kada se računi za isporučenu robu i izvršene usluge i radove dostave na plaćanje.

Nakon plaćanja po ponovljenim nalogima rješava se opravdanost ili neopravdanost stvorenih i plaćenih neplaniranih obveza, te se sve neplanirane obveze i rashodi proglašavaju iznimno opravdanim, bez pokretanja postupka utvrđivanja odgovornosti za njihov nastanak i bez rješavanja njihovog izvora financiranja uz pretpostavku naknadne preraspodjele sredstava u financijskom planu.

S obzirom na navedeno, naknadni nadzor zakonitosti isprava nije dovoljan, te treba više pozornosti dati kontrolama koje djeluju preventivno, odnosno prije nastanka poslovnog događaja.

Navedeni problemi ukazuju na neusklađenost financijskog plana i stvarnih potreba, što ima za posljedicu ostvarivanje rashoda u iznosima različitim od planiranih i potrebu preraspodjela sredstava tijekom godine.

Državni ured za reviziju je predložio poduzimanje mjera za poboljšanje sustava unutarnjih kontrola, uz veću primjenu preventivnih kontrola.

- 1.2. *Ministarstvo je prihvatilo prijedlog Državnog ureda za reviziju, uz obrazloženje da je u Ministarstvu ustrojen sustav unutarnjeg nadzora koji obavlja Inspektorat obrane i sustav unutarnjih kontrola koji se provodi u vidu kontrole zakonitosti isprava.***

Zakonska, formalna i računska kontrola isprava prije knjiženja i isplate predstavlja naknadnu ili ex post kontrolu, a provodi je svaka ustrojstvena jedinica Ministarstva, Oružanih snaga, te Financijska služba. Postupanje u slučaju utvrđenih nepravilnosti je uređeno internom Uputom prema kojoj se plaćanje provodi na temelju ponovljenog naloga naredbodavatelja. Navedeno je da tijekom 2007. nije pokrenut niti jedan postupak utvrđivanja odgovornosti zbog ponovljenih naloga za plaćanje, koji su većinom nastali zbog neusklađenosti financijskog plana i njegova izvršenja, a manjim dijelom zbog drugih propusta iz područja materijalno-financijskog poslovanja. Nadalje, navedeno je da je u prosincu 2005. ustrojen Samostalni odjel za unutarnju reviziju, a u tijeku je uspostava i primjena Sustava unutarnjeg financijskog upravljanja i kontrola (FMC), koji znači prethodnu kontrolu, uz mogućnost utvrđivanja i upravljanja rizicima tijekom odvijanja poslovnog procesa. Izjavljeno je da su organizirane radionice na kojima su čelnici svih ustrojstvenih jedinica upoznati sa značajem uspostave kontrolnih mehanizama na svim razinama, s naglaskom na prethodnu kontrolu. Također, planira se izrada novog ustroja Ministarstva, pri čemu će se voditi računa o organizacijskim promjenama koje zahtijeva primjena Sustava unutarnjeg financijskog upravljanja i kontrola.

Financijski plan

- 2.1. Financijski plan je izrađen na temelju Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga za razdoblje od 2006. do 2015. i Obrambenog programa, u kojem su iskazani usvojeni razvojni i operativni planovi razrađeni u programe, aktivnosti i projekte. Na temelju godišnjih smjernica za izradu financijskog plana, tehnički nositelji, materijalno-financijske jedinice i korisnici (sudionici i nositelji provedbe odobrenih programa, aktivnosti i projekata) iskazuju svoje potrebe prema definiranim aktivnostima, odnosno izrađuju vlastite prijedloge financijskog plana kroz računalni program, koji se objedinjuju i dostavljaju Upravi za financije i proračun, te se izrađuje prijedlog financijskog plana Ministarstva. Usvojenom metodologijom planiranja i programiranja određeno je planiranje prema korisnicima, što podrazumijeva iskazivanje potreba za financijskim sredstvima svih nositelja aktivnosti i korisnika koji sudjeluju u realizaciji pojedinih odobrenih aktivnosti i projekata, te usklađivanje s realnim financijskim mogućnostima i prioritetima, uz uvjet dokumentirane razrade godišnjih planova i prioriteta usklađenih s razvojnim i operativnim planovima. Međutim, nemaju svi korisnici razrađene godišnje planove i prioritete, te kod izrade cjelovitog financijskog plana Ministarstva nisu uključene realne potrebe svih korisnika, što uzrokuje stvaranje neplaniranih obveza.

Financijskim planom Ministarstva za 2007. planirani su ukupni prihodi i primici, te rashodi i izdaci u iznosu 4.518.576.368,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti u iznosu 4.487.721.383,00 kn, prihode od obavljanja poslova vlastite djelatnosti na tržištu u iznosu 30.544.000,00 kn, pomoći od subjekata unutar opće države u iznosu 300.000,00 kn, te donacije u iznosu 10.985,00 kn. Planirani rashodi odnose se na rashode poslovanja.

Financijski plan nije sveobuhvatan, jer nisu planirani određeni prihodi prema vrstama i izvorima iz kojih potječu, te nisu planirani svi rashodi i izdaci prema proračunskoj klasifikaciji. Nisu planirani, a ostvareni su prihodi u iznosu 102.342.711,00 kn, što čini 2,3% ukupno planiranih prihoda. Odnose se na prihode prema posebnim propisima (djelomično podmirenje državnog duga Ruske Federacije isporukom dva helikoptera) u iznosu 67.771.784,00 kn, prihode od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 26.737.040,00 kn, prihode od donacija u iznosu 7.519.731,00 kn, te prihode od imovine u iznosu 314.156,00 kn.

Također, nisu planirani rashodi i izdaci u ukupnom iznosu 9.990.937,00 kn, a odnose se na rashode za donacija u iznosu 7.519.731,00 kn, izdatke za otplatu glavnice zajmova prema dva ugovora o financijskom leasingu za nabavu dva motorna vozila za potrebe štíćenih osoba u iznosu 1.877.900,00 kn, te rashode za kamate navedenih zajmova u iznosu 593.306,00 kn.

Rashodi za dane donacije najvećim se dijelom odnose na vojnu opremu i odjeću doniranu u okviru civilno vojne suradnje, na temelju odluka Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane. Financijskim planom za 2008. planirana su sredstva za ukupne obveze prema financijskom leasingu (za otplatu glavnice i pripadajuće kamate) u iznosu 2.495.624,00 kn.

S obzirom da je odredbama članaka 4. i 43. Zakona o proračunu propisano da prihodi i primici, rashodi i izdaci u financijskom planu moraju biti uravnoteženi, da se ne smiju ostvarivati rashodi za koje u financijskom planu nisu planirani prihodi, te da proračunski korisnici smiju preuzimati obveze najviše do visine sredstava osiguranih u proračunu ako je njihovo izvršenje usklađeno s mjesečnom proračunskom dodjelom, potrebno je planirati sve prihode i primitke, rashode i izdatke. Navedena nepravilnost uočena je i revizijom za 2005. i 2006.

Državni ured za reviziju je naložio planiranje prihoda iz svih izvora za koje je izvjesno da će se ostvariti, te izvršavanje rashoda za koje su osigurana sredstva.

2.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju i navelo da je financijski plan izrađen u skladu s Uputama Ministarstva financija za izradu Državnog proračuna za razdoblje 2006. – 2008., Dugoročnim planom razvoja Oružanih snaga za razdoblje 2006. – 2015. i Obrambenim programom za razdoblje 2007. – 2012.*

Navelo je da odstupanje ostvarenih prihoda u odnosu na ukupno planirane iznosi 2,3%, a nastalo je zbog provedbe Sporazuma između Vlade Ruske Federacije i Vlade Republike Hrvatske o reguliranju obveza bivšeg SSSR prema obračunima vezanim za promet robe između bivšeg SSSR i bivše SFRJ, na temelju kojega je ugovorena isporuka deset helikoptera na ime djelomičnog podmirenja državnog duga Ruske Federacije Republici Hrvatskoj. Ukazalo je da financijskim planom za 2007. nisu planirana sredstva za navedenu namjenu, te je u dogovoru s Ministarstvom financija vrijednost dva helikoptera, isporučena koncem 2007. u iznosu 67.771.784,00 kn evidentirana u glavnoj knjizi Ministarstva kao rashod i prihod, bez stvarnog novčanog toka, a porez na dodanu vrijednost je plaćen u iznosu 15.104.508,00 kn iz raspoloživih sredstava Ministarstva. Isporuka preostalih osam helikoptera je ugovorena u 2008. Ministarstvo planira i nadalje postupati u vezi planiranja i izvršenja financijskog plana, u dogovoru s Ministarstvom financija. Nadalje, navelo je da se prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 26.737.040,00 kn odnose na prijeloje međusobnih obveza i potraživanja provedene koncem 2007. s trgovačkim društvom u državnom vlasništvu, bez stvarnog novčanog toka, te je izvršeno knjigovodstveno zatvaranja obveza i potraživanja. Ukazalo je da je od Ministarstva financija zatraženo uređivanje problematike prijeloja obveza i potraživanja kroz sustav Državne riznice, čime bi navedeni neplanirani prihodi bili svedeni na minimum.

Također, navelo je da primljene donacije nefinancijske imovine predstavljaju prihod i rashod bez stvarnog novčanog toka, a većinom se odnose na komunikacijsku i informatičku opremu primljenu od inozemnih vlada. Napomenulo je da su sve dugoročne kreditne obveze iz ranijeg razdoblja, uz suglasnost Ministarstva financija, početkom 2005. iskknjižene iz poslovnih knjiga Ministarstva i predane na daljnje postupanje Sektoru za upravljanje javnim dugom Ministarstva financija.

U vezi s tim je Ministarstvu financija dostavljen plan kreditnih obveza prema ugovorima o financijskom leasingu za nabavu dva motorna vozila za potrebe štíćenih osoba, ali su obveze prema navedenim ugovorima plaćene na teret sredstava financijskog plana Ministarstva i predstavljaju neplanirani izdatak. Navelo je da su financijskim planom Ministarstva za 2008. planirana sredstva za podmirenje obveza prema navedenim ugovorima.

Popis imovine i obveza

- 3.1. Popis imovine i obveza obavljen je u razdoblju od 1. prosinca 2007. do 8. siječnja 2008. Popisom je obuhvaćena materijalna imovina u upotrebi, nekretnine, trgovačka roba, materijalna imovina u pripremi, otpisana i druga materijalna imovina iz posebnih skladišnih evidencija, dugotrajna nematerijalna imovina, knjige, muzejska građa, kartografski i topografski materijal, te novčana sredstva, potraživanja i obveze.

Prema izvješću Uprave za financije i proračun o provedbi godišnjeg popisa imovine, popis je proveden u 107 ustrojstvenih jedinica Ministarstva i Oružanih snaga. Popis imovine u skladištima mirovne misije ISAF u Afganistanu nije u cijelosti obavljen. Popisom je utvrđen manjak kod 21 stavke materijalne imovine u vrijednosti 68.436,00 kn i višak kod 43 stavke u vrijednosti 453.601,00 kn, te su manjkovi i viškovi evidentirani u poslovnim knjigama.

Obavljen je količinski popis dugotrajne materijalne imovine, odnosno nekretnina (zemljišta, šume, građevine i infrastruktura na vojnim lokacijama, stanovi, poslovni prostori i garaže), ali nije naznačena vrijednost dijela nekretnina (građevine i infrastruktura). U elaboratu o provedenom popisu Službe za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša navedeno je (kao i prethodnih godina) da nisu stvoreni uvjeti za cjelovit popis dugotrajne materijalne imovine, jer nije u cijelosti procijenjena. Na koncu 2007. Ministarstvo je raspolagalo s 545 nekretnina (građevine i infrastruktura), od kojih 290 nije bilo procijenjeno, a 255 nekretnina je bilo procijenjeno u vrijednosti 31.416.941.686,00 kn.

Iz pomoćne analitičke evidencije, odnosno knjige nekretnina, tijekom 2007. isknjiženo je 15 nekretnina koje su predane korisnicima na temelju odluka Povjerenstva za imovinu Vlade Republike Hrvatske, od čega pet nekretnina nije bilo procijenjeno, a deset nekretnina je bilo procijenjeno u vrijednosti 606.112.362,00 kn. Odluke o isknjiženju nekretnina u navedenom iznosu nisu evidentirane u glavnoj knjizi.

Također, Ministarstvo je koncem 2007. raspolagalo s 3 701 stanom, 3 100 garaža (199 je bilo prazno) i 372 poslovna prostora (111 je bilo prazno) čija je nabavna vrijednost iznosila 1.236.910.566,00 kn, ispravak vrijednosti 702.522.441,00 kn, te knjigovodstvena vrijednost 534.388.125,00 kn, što je istovjetno iznosu iskazanom u bilanci. Tijekom 2007. iz knjige nekretnina je isknjiženo 156 stanova, 26 prodanih garaža i tri poslovna prostora, čija je nabavna vrijednost iznosila 40.965.024,00 kn, ispravak vrijednosti 22.460.709,00 kn, te knjigovodstvena vrijednost 18.504.315,00 kn.

Međutim, u bilanci je na koncu 2007. u odnosu na početno stanje iskazano smanjenje vrijednosti stanova, garaža i poslovnih prostora za 29.613.098,00 kn. Knjiga nekretnina i glavna knjiga nisu usklađene, jer vrijednost pojedinih nekretnina (građevine i infrastruktura) nije procijenjena, te iz navedenog razloga ni evidentirana u glavnoj knjizi.

U izvješću o provedenom popisu, Služba za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša navela je razloge zbog kojih nije u cijelosti proveden popis i procjena vrijednosti vojnih nekretnina, te nisu dostavljeni podaci o imovini i njejoj knjigovodstvenoj vrijednosti Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom.

Navodi se da su zemljišta, šume, građevine i infrastruktura nadalje u bazi Digitalnog katastra jer nisu stvoreni uvjeti za njihov prijenos u Očevidnik državne imovine, te postojeći program Digitalnog katastra godinu dana nije u funkciji. Zatražena je od Službe za informacijsku i komunikacijsku tehnologiju, izrada potrebnog programa i prijenos baze Digitalnog katastra u Očevidnik državne imovine, što do konca 2007. nije obavljeno. Za praćenje stanova, garaža i poslovnih prostora nabavljen je u 2005. novi računalni sustav za upravljanje nekretninama, ali nije obavljen prijenos podataka iz postojećeg sustava u novi sustav.

Nakon prelaska na novi sustav planira se objedinjavanje baza podataka o stanovima s bazom podataka Službe za stambene poslove. Napominje se da Služba za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša, u skladu s brojem djelatnika i postojećom programskom potporom, neprekidno ažurira podatke o nekretninama (stanovima, poslovnim prostorima, garažama i vojnim nekretninama) kako bi se nakon prijelaza na nove programe mogao obaviti prijenos podataka u Očevidnik državne imovine.

Prethodnim revizijama za 2005. i 2006., naloženo je Ministarstvu obaviti cjeloviti godišnji popis, poduzimati i ubrzati aktivnosti za evidentiranje i utvrđivanje vrijednosti imovine kojom upravlja, te dostaviti podatke o imovini Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom. U očitovanjima na obavljene revizije financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2005. i 2006. obrazloženo je da Služba za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša posjeduje evidenciju stanova, garaža, poslovnih prostora i vojnih nekretnina, a podaci o procijenjenoj vrijednosti za dio nekretnina su uneseni u knjigu nekretnina. Nije obavljena procjena vojnih nekretnina koje nisu u funkciji, koju obavlja Porezna uprava. Nabavljen je novi računalni program za evidentiranje stanova, garaža i poslovnih prostora, te se nakon prijenos podataka iz postojećeg sustava u novi sustav planira dostava cjelovitih podataka o imovini Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom.

Navedeno je da se do konca 2006. planira izrada računalnog programa za evidentiranje vojarni i zemljišta i ažuriranje baze podataka, do konca 2007. planira se izrada jedinstvene baze podataka o nekretninama kojima upravlja ili ih koristi Ministarstvo, a pokrenuta je izrada novog računalnog programa za upravljanje vojnim nekretninama. Navodi se da je rješavanje navedene problematike intenzivirano, te se očekuje obavljanje popisa za 2007. u cijelosti.

Tijekom 2007. poduzimane su određene mjere koje nisu bile učinkovite u otklanjanju utvrđenih nedostataka u upravljanju nekretninama, te Ministarstvo i nadalje treba poduzimati aktivnosti za otklanjanje postojećih nepravilnosti.

Državni ured za reviziju je naložio i nadalje poduzimati sve potrebne aktivnosti za cjelovito evidentiranje i utvrđivanje vrijednosti imovine kojom raspolaže Ministarstvo, jer su to pretpostavke za sveobuhvatan popis imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Naloženo je podatke o imovini i knjigovodstvenoj vrijednosti dostaviti Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, u skladu s odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- 3.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju i navelo da se prema njima postupa. U vezi s objašnjenjima danim u očitovanjima na prethodne revizije, izjavilo je da se neprekidno poduzimaju radnje s ciljem ažuriranja evidencije stanova, garaža, poslovnih prostora i vojnih nekretnina, te utvrđivanja njihove procijenjene vrijednosti, ali zbog opsežne i složene zadaće nisu okončane sve aktivnosti.***

Navedeno je da Služba za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša ima evidenciju svih stanova, garaža, poslovnih prostora i vojnih nekretnina s podacima o procijenjenoj vrijednosti, osim za 290 neperspektivnih nekretnina za koje je zatražena procjena od Porezne uprave. Dobiveni podaci nisu zadovoljavajući i ne omogućuju procjenu vrijednosti spomenutih nekretnina bez angažiranja vještaka, što bi značajno opteretilo financijski plana Ministarstva. Vežano za postupanja u skladu s odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske i dostave cjelovitih podataka Središnjem državnom uredu za upravljanjem državnom imovinom, napomenuto je da je započet ručni unos podataka u Očevidnik državne imovine jer nije riješen automatski prijenos podataka iz postojeće baze.

Nadalje, navedeno je da je tijekom 2007. izvršen obilazak svih poslovnih prostora za koje su podaci početkom 2008. uneseni u Očevidnik državne imovine, a u tijeku je provjera korištenja garaža i garažnih mjesta. Ministarstvo je navelo da se Uprava za materijalne resurse obvezuje nastaviti poduzimati mjere za provedbu naloga Državnog ureda za reviziju.

Obveze

- 4.1. Na koncu 2007. obveze su iskazane u iznosu 248.327.821,00 kn, a odnose se na obveze za zaposlene u iznosu 211.743.606,00 kn, materijalne rashode u iznosu 20.310.920,00 kn, dugoročne zajmove u iznosu 4.144.631,00 kn, naknade građanima i kućanstvima u iznosu 4.305,00 kn, te druge tekuće obveze u iznosu 12.124.359,00 kn. Obveze na koncu 2007. su smanjene za 272.442.419,00 kn ili 52,3% u odnosu na obveze iskazane koncem 2006., kada su iznosile 520.770.240,00 kn. Najveće smanjenje u iznosu 242.198.895,00 kn ili 92,3% se odnosi na obveze za materijalne rashode, koje su koncem 2006. iznosile 262.509.815,00 kn (što je 50,4% ukupnih obveza koncem 2006.), a na koncu 2007. su iskazane u iznosu 20.310.920,00 kn (što predstavlja 8,2% ukupnih obveza). Prema podacima iz poslovnih knjiga, financijskih izvještaja i pomoćnih evidencija, obveze za materijalne rashode na koncu 2004. su iznosile 269.883.542,00 kn, koncem 2005. su iznosile 327.421.036,00 kn, koncem 2006. su iznosile 262.509.815,00 kn, a na koncu 2007. iznose 20.310.920,00 kn. S obzirom da se većina materijalnih rashoda ostvaruje koncem godine (50,0% do 60,0% ukupnih godišnjih materijalnih rashoda se ostvaruje u zadnjem tromjesečju) i nisu usklađeni s mjesečnom dodjelom proračunskih sredstava iz Državne riznice, stvorene obveze za materijalne rashode (najvećim dijelom za vojnu opremu i tekuće i investicijsko održavanje) ne mogu se podmiriti iz raspoloživih proračunskih sredstava u tekućoj godini, te se prenose i podmiruju u idućoj godini, što smanjuje raspoloživa financijska sredstva u idućoj godini. U namjeri da se prenesene obveze svedu na najmanji iznos, u listopadu i studenome 2007. su obaviještene sve ustrojstvene jedinice Ministarstva i Oružanih snaga da se izvršenje financijskog plana Ministarstva do konca 2007. obavlja do iznosa raspoloživih sredstava, odnosno da se rashodi i obveze evidentiraju u 2007. do izvršenja financijskog plana Ministarstva. Obveze stvorene iznad odobrenog financijskog plana za 2007. teretit će financijske planove ustrojstvenih jedinica Ministarstva i Oružanih snaga za 2008. Početkom prosinca 2007. obaviještteni su tehnički nositelji i krajnji korisnici u Ministarstvu i Oružanim snagama da se od početka prosinca ne zaprimaju zahtjevi za nabavu kojima se stvaraju obveze na teret proračuna za 2007., a izdavanje narudžbenica po godišnjim ugovorima treba uskladiti s raspoloživim sredstvima preostalim u financijskom planu.

Uvidom u dinamiku ostvarenja materijalnih rashoda tijekom 2007. utvrđeno je da su, kao rezultat intenzivne nabave, u zadnjem tromjesečju ostvareni rashodi za vojnu opremu u iznosu 348.850.752,00 kn (što predstavlja 67,4% ukupnih godišnjih rashoda za vojnu opremu u iznosu 517.443.421,00 kn), za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 78.587.621,00 kn (što predstavlja 42,8% ukupnih rashoda za ovu namjenu u iznosu 183.671.372,00 kn), te za materijal i dijelove tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 35.018.109,00 kn (što je 37,6% ukupnih rashoda u iznosu 93.176.487,00 kn).

Prema podacima Uprave za financije i proračun, tijekom siječnja i veljače 2008. evidentirani su materijalni rashodi koji se odnose na obveze stvorene u 2007. u iznosu 232.221.290,00 kn, a vrijednosno značajniji rashodi se odnose na vojnu opremu, te materijal i usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 138.742.932,00 kn, što čini 59,7% evidentiranih rashoda.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojom je propisano da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Nadalje, odredbom članka 21. navedenog Pravilnika, propisano je da se prihodi i rashodi iskazuju uz primjenu modificiranog računovodstvenog načela nastanka događaja, što znači da se rashodi priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju. Odredbama članka 43. Zakona o proračunu, propisano je da proračunski korisnici mogu preuzimati obveze najviše do visine sredstava osiguranih u proračunu.

Državni ured za reviziju je naložio evidentiranje rashoda u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te preuzimanje obveza do visine sredstava osiguranih u proračunu u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

- 4.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju i navelo da prema njima postupa, te da evidentira prihode i rashode uz primjenu modificiranog načela nastanka događaja i prema općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Ukazalo je na problem prenesenih obveza iz jedne u drugu poslovnu godinu, nastalih zbog prelaska s novčanog na modificirano načelo nastanka događaja i zbog neusklađenosti izvršenja financijskog plana s mjesečnom dodjelom proračunskih sredstava iz Državne riznice. Navelo je da je problematika prenesenih obveza razmatrana s Ministarstvom financija, te su u cilju njihovog rješavanja obveze i rashodi evidentirani u 2007. do izvršenja financijskog plana Ministarstva kroz sustav Državne riznice, a obveze stvorene iznad odobrenog financijskog plana za 2007. su teretile financijski plan Ministarstva za 2008. Navelo je da je time postignuto smanjenje obveza na koncu 2007. za 52,3% u odnosu na stanje obveza na koncu 2006., od čega je vrijednosno značajnije smanjenje obveza za materijalne rashode u iznosu 242.198.895,00 kn ili 92,3% u odnosu na 2006. Obrazložilo je da su na koncu 2007. prenesene obveze za materijalne rashode iznosile 20.310.920,00 kn, čime su stvoreni preduvjeti za usklađenost financijskog plana s mjesečnom dodjelom proračunskih sredstava, te za daljnji razvoj sustava Državne riznice. Navelo je u prilog takvom postupanju i prijedlog novog Zakona o proračunu, koji previđa planiranje sredstava za plaćanje obveza nastalih u tekućoj poslovnoj godini za koju se proračun donosi, te planiranje sredstava za pokriće prenesenih obveza iz prethodne godine.*

Upravljanje nekretninama

- 5.1. Ministarstvo je koncem 2007. raspolagalo s 3 701 stanom, 3 100 garaža i 372 poslovna prostora. Prihodi od davanja u zakup poslovnih prostora i garaža, te iznajmljivanja stanova nisu vlastiti prihodi Ministarstva, ne evidentiraju se kao prihodi u poslovnim knjigama i ne iskazuju se u financijskim izvještajima Ministarstva. Korisnici poslovnih prostora, garaža i stanova uplaćuju navedene prihode u državni proračun.

Garaže i garažna mjesta dani su na korištenje u ranijim godinama na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju ovlaštenja Ministarstvu obrane za upravljanje stanovima, garažama i poslovnim prostorom u vlasništvu Republike Hrvatske iz 1992., a prodaja je obavljena na temelju Odluke o prodaji garaža u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo obrane iz 1995., te dopune navedene Odluke iz 1996. Garaže su dane na korištenje fizičkim osobama, odnosno korisnicima garaža, na temelju pojedinačnih rješenja koje je donosila Služba za stambene poslove. Visina naknade za korištenje garaža određuje se na temelju Odluke o utvrđivanju visine naknade za korištenje garaža u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo obrane iz kolovoza 1993.

Povjerenstvo za imovinu Vlade Republike Hrvatske ovlašteno je od studenoga 2000. za upravljanje i raspolaganje imovinom Republike Hrvatske, što uključuje davanje poslovnih prostora u zakup, najam, na korištenje i za obavljanje drugih poslova. Prema odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnog prostora, poslovnim prostorom se smatraju poslovne zgrade i prostorije, garaže i garažna mjesta.

Tijekom 2007. prodano je 20 garaža na temelju odredbi Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, a tri garaže prema odluci Povjerenstva za imovinu Vlade Republike Hrvatske.

U revizijama za 2005. i 2006., dana je preporuka Ministarstvu da u suradnji sa Središnjim državnim uredom za upravljanje državnom imovinom, a u skladu s odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnog prostora, s korisnicima garaža zaključi ugovore, kako bi se utvrdila prava i obveze korisnika i Ministarstva. U očitovanjima na obavljene revizije financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2005. i 2006. obrazloženo je da, s obzirom da Ministarstvo nema ovlasti za provođenje i obnovu ugovora u skladu s odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnih prostora, Služba za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša u okviru svoje nadležnosti postupa kontinuirano te sve pristigle zahtjeve, uz iskazivanje stava o mogućnosti davanja u zakup, upućuje Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom na rješavanje pitanja obnove ili izrade novih ugovora o zakupu garaža i garažnih mjesta. Navodi se da je navedena služba u više navrata dostavila podatke o poslovnim prostorima iz svoje evidencije Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, sa zahtjevom za usklađenje, odnosno zaključenje novih ugovora o zakupu za pojedine korisnike poslovnih prostora i garaža, u skladu s odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnih prostora. Također, navedena služba je ukazivala na problem organizacije dodjele, kontrole korištenja, naplate i održavanja poslovnih prostora i garaža, s obzirom na zakonske obveze i nadležnosti gospodarenja spomenutom imovinom Ministarstva. U tijeku je izrada prijedloga Zakona o zatvaranju i prenamjeni vojnih nekretnina, te je Ministarstvo mišljenja da bi se provođenjem navedenog Zakona moglo riješiti pitanje poslovnih prostora i garaža koji su dani na upravljanje Ministarstvu.

Državni ured za reviziju je predložio Ministarstvu, i nadalje u okviru svoje nadležnosti, poduzimati sve potrebne aktivnosti kako bi se što prije zaključili ugovori s korisnicima garaža, u svrhu utvrđivanja prava i obveza između korisnika garaža i Ministarstva.

5.2. Ministarstvo je prihvatilo prijedlog Državnog ureda za reviziju u vezi poduzimanja aktivnosti kako bi se što prije zaključili ugovori s korisnicima garaža, te navelo da neprekidno postupa u skladu s navedenim prijedlogom. Ukazalo je da je u očitovanjima na nalaze dane u prethodnim revizijama obrazložilo da se obnova ili izrada novih ugovora o zakupu garaža i garažnih prostora rješava putem Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom. Navelo je da je u cilju provedbe nalaza i prijedloga danih u prethodnim revizijama, upućen dopis Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom da u okviru svojih nadležnosti regulira korištenje garaža, garažnih mjesta i poslovnih prostora, a do vremena izrade očitovanja nije zaključen niti jedan novi ugovor. Također je navelo da je Uprava za materijalne resurse obvezana nastaviti poduzimati aktivnosti za cjelovitu provedbu prijedloga Državnog ureda za reviziju.

6.1. Služba za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša vodi evidenciju poslovnih prostora, garaža i stanova kojima raspolaže Ministarstvo, obavlja obračun i ispostavlja račune za naplatu zakupnine, odnosno najamnine, te prati naplatu zakupnine za garaže i najamnine za stanove.

Tijekom 2007. obračunana je zakupnina i najamnina u iznosu 11.867.321,00 kn, od čega se na zakupnine za poslovni prostor odnosi 5.066.385,00 kn, garaže 1.479.733,00 kn, kamata za zakupnine 55.084,00 kn, te najamnine 4.866.784,00 kn i kamate za najamnine 399.335,00 kn. U pomoćnim evidencijama evidentirana je uplata zakupnine u iznosu 4.603.364,00 kn, od čega zakupnina za garaže i garažne prostore iznosi 1.103.485,00 kn, naplaćena najamnina za stanove iznosi 3.499.879,00 kn, a uplate zakupnine od poslovnih prostora nisu iskazane u pomoćnoj evidenciji.

U glavnoj knjizi Ministarstva evidentiraju se potraživanja od korisnika poslovnih prostora na temelju ispostavljenih mjesečnih računa. Potraživanja za stanarine i garažnine ne evidentiraju se u glavnoj knjizi, jer se za naplatu stanarine i garažnine ispostavljaju mjesečne uplatnice. U glavnoj knjizi evidentiraju se uplate u državni proračun od najma stanova, garaža i poslovnih prostora, na temelju podataka Financijske agencije.

Na odgovarajućim računima glavne knjige evidentirana su potraživanja od korisnika poslovnih prostora za 2007. u iznosu 2.937.548,00 kn, te uplate u državni proračun od zakupa poslovnih prostora u iznosu 2.752.932,00 kn.

Ukupne uplate u državni proračun od najma stanova, garaža i poslovnih prostora tijekom 2007. evidentirane su u glavnoj knjizi u iznosu 7.818.271,00 kn.

S obzirom na navedeno, podaci iz pomoćnih evidencija o obračunanoj zakupnini za poslovne prostore, garaže i stanove, te o naplaćenim prihodima od davanja u zakup navedene imovine, nisu istovjetni podacima evidentiranim u glavnoj knjizi, što znači da podaci u pomoćnim evidencijama i glavnoj knjizi nisu usklađeni jer u glavnoj knjizi nisu evidentirana potraživanja od najma stanova, garaža i poslovnih prostora u iznosu 8.929.773,00 kn.

Državni ured za reviziju je naložio poduzimanje mjera za cjelovito evidentiranje podataka o potraživanju i naplati zakupnine za poslovne prostore, garaže i stanove, te evidentiranje realnog stanja u poslovnim knjigama.

6.2. Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju i navelo da je nadležna Služba za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša tijekom 2007. započela obilazak poslovnih prostora, a početkom 2008. garaža. Izjavilo je da se tijekom 2008., nakon obilaska nekretnina, planira izvršiti usklađivanje podataka glavne knjige i pomoćnih evidencija.

Rashodi za komunalnu naknadu

- 7.1. Ministarstvo je obvezno plaćati godišnju komunalnu naknadu kao korisnik nekretnina i građevinskog zemljišta. Rashodi za komunalne naknade planirani su u iznosu 11.815.910,00 kn, a ostvareni su u iznosu 23.682.041,00 kn, što je za 11.866.131,00 kn ili 100,4% više od plana. Tijekom 2007. zatvaranje i prenamjena vojnih objekata nije realizirana u planiranom obujmu. Zbog nepravodobnog izdvajanja i prijenosa vojnih objekata (koji nisu u funkciji obavljanja poslova iz djelokruga Ministarstva i Oružanih snaga) Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, rashodi za komunalnu naknadu ostvareni su u znatno većem iznosu od planiranog.

Državni ured za reviziju je naložio poduzimanje svih aktivnosti za realizaciju prijenosa vojnih objekata koji nisu u funkciji, u skladu s planiranom dinamikom, Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, radi smanjenja rashoda za komunalnu naknadu.

- 7.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju i navelo da već postupa u skladu s navedenim nalogom u okviru svojih nadležnosti.*

Obrazložilo je da je obvezno plaćati komunalnu naknadu kao korisnik nekretnine do predaje novim korisnicima ili vlasnicima, a Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom ne preuzima nekretnine dok se ne odredi njihov novi korisnik ili vlasnik. Također, ukazalo je da je prenamjena neperspektivnih vojnih nekretnina u nadležnosti Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom, Povjerenstva za imovinu Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Hrvatske, bez utjecaja Ministarstva na dinamiku prijenosa. Navelo je da je Služba za nekretnine, graditeljstvo i zaštitu okoliša izradila i dostavila Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom 210 elaborata o neperspektivnim vojnim nekretninama za koje nije određen novi vlasnik niti je provedena prenamjena. Navelo je da je Uprava za materijalne resurse obvezana nastaviti poduzimati aktivnosti za cjelovitu provedbu naloga Državnog ureda za reviziju.

Postupci javne nabave

- 8.1. Koncem siječnja 2007. donesena je Odluka o provedbi postupka ugovaranja i nabave roba, usluga i radova. U skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i navedenom Odlukom, početkom veljače 2007. donesen je Plan nabave roba, usluga i radova u iznosu 1.671.846.464,00 kn, od čega se 989.615.951,00 kn ili 59,2% odnosi na nabavu koja se provodi uz izuzeće od primjene Zakona o javnoj nabavi, prema odredbama članka 6. navedenog Zakona.

Plan nabave je sastavila Služba za ugovaranje i nabavu na temelju potreba i zahtjeva ustrojstvenih jedinica Ministarstva.

Postupci nabave roba, usluga i ustupanja radova obavljaju se u okviru Službe za ugovaranje i nabavu, te drugih ustrojstvenih jedinica Ministarstva koje su u okviru svojih nadležnosti i djelokruga rada obavljale postupke nabave na temelju izvanrednih zahtjeva, koji nisu uključeni u plan nabave.

Navedena služba vodi propisane evidencije o provedenim postupcima nabave i zaključenim ugovorima o nabavi velike i male vrijednosti. Provedeno je 1 045 postupaka nabave ukupne vrijednosti 1.265.469.268,00 kn, od čega 524 postupka nabave velike vrijednosti (većih od 200.000,00 kn) u ukupnom iznosu 1.238.852.554,00 kn, a 521 postupak nabave male vrijednosti (od 20.000,00 kn do 200.000,00 kn) u ukupnom iznosu 26.616.714,00 kn.

Uz izuzeće od primjene Zakona o javnoj nabavi, prema odredbama članka 6. navedenog Zakona, provedeno je 340 postupaka nabave u vrijednosti 909.561.121,00 kn.

Ministarstvo je poništilo 55 provedenih postupaka nabave male vrijednosti, 42 postupka nabave velike vrijednosti, devet postupaka provedenih primjenom odredbi članak 6. Zakona o javnoj nabavi, a šest postupaka nabave velike vrijednosti je djelomično poništeno, najvećim dijelom jer nisu zaprimljene dvije ponude sposobnih ponuditelja ili nisu pristigle dvije prihvatljive ponude. Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave (dalje u tekstu: Državna komisija) zaprimila je šest žalbi ponuditelja u postupcima javnog nadmetanja koje je objavilo Ministarstvo. Rješenjima Državne komisije poništena su četiri postupka javnog nadmetanja i odluke o odabiru najpovoljnije ponude, jedna žalba je odbijena kao neosnovana, jedna žalba je odbačena kao nedopuštena, a zaključkom je obustavljen jedan postupak povodom žalbe. Ministarstvo je postupilo po rješenjima Državne komisije, a poništeni postupci nabave nisu ponovljeni.

Za nabavu pojedinih roba i usluga provedeni su postupci nabave i zaključeni ugovori prema najnižim jediničnim cijenama i okvirni ugovori, te u evidenciji provedenih postupaka nabave i zaključenih ugovora nije iskazana ukupna vrijednost nabave. Za postupke nabave koji se obavljaju decentralizirano u pojedinim ustrojstvenim jedinicama Ministarstva, Služba za ugovaranje i nabavu ne raspolaže podacima o ukupnoj vrijednosti nabave obavljene tijekom godine. S obzirom na navedeno, evidencije o provedenim postupcima nabave i zaključenim ugovorima o nabavi ne daju cjelovite i pouzdane podatke o vrijednosti ugovorene nabave roba, usluga i radova tijekom 2007. Također, Ministarstvo nema ustrojenu računalnu evidenciju putem koje bi se objedinjeno pratilo izvršenje (vrijednosno i količinski) zaključenih ugovora o nabavi roba, radova i usluga, nego izvršenje nabave prate pojedini tehnički nositelji i krajnji korisnici.

Navedeno je utvrđeno revizijama za 2005. i 2006., te je naloženo ustrojavanje cjelovite evidencije provedenih postupaka nabave i zaključenih ugovora o nabavi velike i male vrijednosti. Također, dana je preporuka Ministarstvu da u cilju ažurnog praćenja ostvarenja ugovora, te planiranja količina koje se nabavljaju, ustroji računalnu evidenciju i vrijednosno i količinski prati izvršenje zaključenih ugovora o nabavi roba, radova i usluga. U očitovanjima na obavljene revizije za 2005. i 2006. Ministarstvo je prihvatilo nalaze i preporuke, te obrazložilo da su Uprava za financije i proračun i Uprava za materijalne resurse, u suradnji s drugim ustrojstvenim jedinicama, obvezne poduzeti mjere za uspostavu cjelovite evidencije nabave (i za dio nabave roba i usluga obavljene decentralizirano) i praćenja izvršenja nabave.

Također, nadležne uprave preuzele su obvezu uskladiti plan nabave s izmjenama financijskog plana tijekom godine i s nabavama obavljenim na temelju izvanrednih zahtjeva ustrojstvenih jedinica, a sve ustrojstvene jedinice Ministarstva i Oružanih snaga koje su određene tehničkim nositeljima obvezne su pravodobno dostavljati Službi za ugovaranje i nabavu cjelovite zahtjeve za nabavu usklađene s odobrenim financijskim planom, te osigurati podatke potrebne za ažuriranje evidencija i plana nabave. Tijekom 2007. poduzete su određene mjere koje nisu bile dovoljno učinkovite u otklanjanju utvrđenih nedostataka i nepravilnosti.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi ustrojiti cjelovite evidencije o provedenim postupcima nabave i zaključenim ugovorima o nabavi velike i male vrijednosti u cilju realnog planiranja količina koje se nabavljaju, te ažurnog praćenja ostvarenja ugovora o nabavi.

9.1. Plan nabave ne donosi se istodobno s financijskim planom, nego dva mjeseca nakon donošenja financijskog plana. Nije donesen Naputak o provedbi nabave u Ministarstvu i Oružanim snagama, što je predviđeno odredbom članka 173. Pravilnika o načinu materijalnog zbrinjavanja u Oružanim snagama. Potrebno je razraditi pisane procedure za provođenje procesa planiranja nabave, te utvrditi procedure višegodišnjeg planiranja nabave zbog realizacije usvojenih višegodišnjih razvojnih i operativnih planova i programa.

Planom nabave treba odrediti rokove provođenja planiranih postupaka nabave roba, usluga i ustupanja radova, te uskladiti dinamiku realizacije plana nabave i stvaranje obveza po tom osnovu s financijskim planom, odnosno s mjesečnom dodjelom proračunskih sredstava iz Državne riznice.

Državni ured za reviziju je naložio donošenje unutarnjih akata čija obveza donošenja proizlazi iz zakona i drugih propisa, kojima bi se uredile pisane procedure za provođenje procesa planiranja nabave. Također, predloženo je utvrđivanje dinamike provođenja plana nabave i stvaranja obveza u skladu s mogućnostima izvršavanja u okviru odobrenih sredstava financijskim planom, odnosno mjesečnom dodjelom proračunskih sredstava.

10.1. Od ukupno provedenih postupaka nabave, primjenom odredbi članka 6. Zakona o javnoj nabavi, kojima je određeno izuzeće od primjene navedenog Zakona, provedeno je 340 postupaka nabave u vrijednosti 909.561.121,00 kn (što je 71,9% vrijednosti ukupno provedenih postupaka nabave), od čega 299 postupaka nabave velike vrijednosti u iznosu 905.574.022,00 kn i 41 postupak nabave male vrijednosti u iznosu 3.987.099,00 kn.

Najveći dio nabave roba, usluga i ustupanja radova obavljen je uz primjenu odredbe članka 6. stavka 1. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da se odredbe navedenog Zakona ne primjenjuju na nabave roba, usluga i radova koje su označene tajnom ili kada to zahtijeva zaštita bitnih interesa države.

Revizijom je utvrđeno da su kod pojedinih nabava, za koje je prethodno određeno izuzeće od primjene Zakona o javnoj nabavi, primijenjeni određeni postupci propisani odredbama navedenog Zakona, kao što su objava poziva za nadmetanje, poziv ponuditeljima da dostave ponudu, ocjenjivanje sposobnosti ponuditelja, kriteriji odabira najpovoljnije ponude i drugo.

Prethodnim revizijama za 2004., 2005. i 2006. izraženo je mišljenje da za pojedine nabave, za koje su primijenjeni određeni postupci nabave propisani odredbama Zakona o javnoj nabavi, nije trebalo određivati izuzeće od primjene Zakona o javnoj nabavi, nego je postupak nabave trebalo u cijelosti provesti u skladu s odredbama navedenog Zakona. Također, izraženo je mišljenje da internim aktom Ministarstvo treba detaljnije razraditi kriterije vezane za utvrđivanje vrste i oznake tajnosti pri provedbi postupaka nabave. U očitovanju na obavljene revizije za 2004., 2005. i 2006. Ministarstvo je prihvatilo navedena mišljenja i izjavilo da materijalno financijski planovi i planovi nabave imaju oznaku vojne tajne – vrlo tajno, u skladu s Pravilnikom o zaštiti tajnosti podataka obrane koji je donesen na temelju Zakona o zaštiti tajnosti podataka, što predstavlja dodatno uporište za primjenu odredbi članka 6. Zakona o javnoj nabavi.

Ministarstvo je obrazložilo da će navedena mišljenja moći provesti nakon donošenja novog Zakona o tajnosti podataka (donesen je u srpnju 2007.), po čijem će donošenju pristupiti izmjenama Pravilnika o zaštiti tajnosti podataka obrane.

Do vremena obavljanja revizije (konac ožujka 2008.) nisu donesene izmjene navedenog Pravilnika. Također, navedeno je da je u tijeku procedura donošenja Naputka o provedbi nabave u Ministarstvu i Oružanim snagama, kojim će se razraditi kriteriji vezani za utvrđivanje vrste i oznake tajnosti pri provođenju postupaka nabave, u skladu s odredbama Zakona o tajnosti podataka.

Državni ured za reviziju je predložio donošenje pisanih procedura kao i internih akata kojima bi se u skladu sa zakonima i propisima uredilo provođenje postupaka nabave u slučaju izuzeća od primjene Zakona o javnoj nabavi.

11.1. U većini slučajeva javna nabava je obavljena u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti.

Ustupanje građevinskih radova na jednoj vojarni u vrijednosti 853.793,00 kn, nabava uredskog materijala u vrijednosti 13.803.999,00 kn, materijala i dijelova za tekuće i investicijsko održavanje građevinskih objekata u vrijednosti 32.009.663,00 kn, te usluga tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata u vrijednosti 2.741.610,00 kn, što ukupno iznosi 49.409.065,00 kn, obavljena je bez provođenja postupaka javne nabave.

Nakon provedenog postupka nabave javnim nadmetanjem, u studenome 2004. s odabranim ponuditeljem je ugovoreno ustupanje radova na održavanju objekata Ministarstva u Primorsko-goranskoj i Istarskoj županiji. Ugovor je zaključen za radove rušenja i zemljane radove, armiračke, betonske i tesarske radove, hidroizolaterske, krovopokrivačke i limarske radove, zidarske i stolarske radove, bravarske i keramičarske radove, podopolagačke radove, održavanje elektroinstalacija i instalacija vodovoda i odvodnje. Ugovorene su jedinične obračunske cijene radova, bez ukupne vrijednosti radova, te da izvoditelj započinje s izvođenjem radova nakon zaprimljene narudžbenice. Ugovor je zaključen za razdoblje do zaključenja novih ugovora po provedenom novom nadmetanju za istu vrstu radova.

Do vremena obavljanja revizije (ožujak 2008.) nije provedeno novo nadmetanje za navedene vrste radova.

Koncem 2006. Ministarstvo je ispostavilo narudžbenu za obavljanje građevinskih radova na vojarni u vrijednosti 853.793,00 kn. Tijekom 2007. izvedeni su zemljani, betonski, armirački i zidarski radovi u vrijednosti 853.793,00 kn, a radove je obavio izvoditelj na temelju ugovora zaključenog u studenome 2004.

Odredbom članka 42. stavka 2. Zakona o javnoj nabavi, koji se primjenjivao do listopada 2005., bilo je propisano da je rok izvršenja nabave proračunska ili poslovna godina i sukladan je razdoblju u kojem su osigurana i planirana financijska sredstva. Izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi iz listopada 2005., brisana je odredba članka 42. stavka 2., ali je i dalje ostala na snazi odredba članka 42. stavka 1. kojom je propisano da rok izvršenja nabave naručitelj mora navesti u dokumentaciji za nadmetanje. Ministarstvo u dokumentaciji za nadmetanje iz 2004. nije navelo rok izvršenja nabave.

Rashodi za uredski materijal ostvareni su u iznosu 13.803.999,00 kn. Nabava uredskog materijala tijekom 2007. obavljena je od osam ponuditelja s kojima su nakon provedenog javnog nadmetanja zaključeni ugovori u kolovozu 2005.

Početak studenoga 2007., za nabavu 15 skupina proizvoda uredskog materijala objavljeno je nadmetanje po pozivu u ograničenom postupku nabave. Otvaranje ponuda pristiglih po pozivu za nadmetanje u prvom stupnju obavljeno je koncem studenoga 2007.

Za deset skupina proizvoda uredskog materijala odabrani su ponuditelji za nadmetanje u drugom stupnju, a za pet skupina proizvoda donesene su odluke o poništenju nadmetanja u skladu s odredbama članka 64. stavka 1. točke 6. Zakona o javnoj nabavi, kojima je propisano da nadmetanje mora biti poništeno odlukom naručitelja kada u nadmetanju po pozivu nije sudjelovalo pet sposobnih natjecatelja. Otvaranje ponuda dostavljenih u drugom stupnju nadmetanja obavljeno je u prosincu 2007., te je u siječnju 2008. sa šest odabranih ponuditelja ugovorena nabava deset skupina proizvoda uredskog materijala. U ugovorima su navedene jedinične cijene proizvoda, bez ukupne vrijednosti nabave, te isporuka prema potrebama krajnjih korisnika putem narudžbenica. Ugovori su zaključeni za razdoblje dok se ne provede novo nadmetanje za istu vrstu proizvoda. Nabava pet skupina proizvoda uredskog materijala za koje su donesene odluke o poništenju nadmetanja, planira se obaviti u 2008. s ponuditeljima s kojima su bili zaključeni ugovori o nabavi uredskog materijala u kolovozu 2005., po cijenama iz navedenih ugovora. Prema obrazloženju odgovorne osobe, Služba za ugovaranje i nabavu, do vremena obavljanja revizije (konac ožujka 2008.), nije odobrivala nabavu uredskog materijala od navedenih ponuditelja po cijenama većim od ugovorenih u kolovozu 2005.

Odredbom članka 42. stavka 2. Zakona o javnoj nabavi, koji se primjenjivao do listopada 2005. bilo je propisano da je rok izvršenja nabave proračunska ili poslovna godina i sukladan je razdoblju u kojem su osigurana i planirana financijska sredstva. Izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi iz listopada 2005. brisana je odredba članka 42. stavka 2., ali je i dalje ostala na snazi odredba članka 42. stavka 1. kojom je propisano da rok izvršenja nabave naručitelj mora navesti u dokumentaciji za nadmetanje. Ministarstvo u dokumentaciji za nadmetanje iz 2005. nije navelo rok izvršenja nabave.

Rashodi za materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje građevinskih objekata ostvareni su u iznosu 32.009.663,00 kn.

Ministarstvo je u prosincu 2006. objavilo javno nadmetanje za nabavu graditeljskog materijala, alata i opreme za godišnje održavanje objekata i podijelilo nabavu u 12 grupa. Dva ponuditelja podnijela su prigovor Ministarstvu, a nakon negativnog odgovora na prigovor, uložili su žalbu Državnoj komisiji. Državna komisija je koncem lipnja 2007. rješenjem poništila odluke o odabiru najpovoljnije ponude za sve grupe predmeta nabave i javno nadmetanje u cjelini. Kao razlog poništenja navodi se da nije valjano sastavljena dokumentacija za nadmetanje.

Tijekom 2007. ustrojstvene jedinice Ministarstva nabavljale su materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje građevinskih objekata bez provođenja postupaka javne nabave, izravno putem narudžbenica od dobavljača s kojima su, nakon provedenog postupka nabave javnim nadmetanjem, u rujnu 2004. bili zaključeni ugovori o nabavi. Služba za ugovaranje i nabavu davala je suglasnosti ustrojstvenim jedinicama Ministarstva za nabavu graditeljskog materijala po višim cijenama od ugovorenih godišnjim ugovorima iz rujna 2004. Također, davane su suglasnosti za nabavu materijala koji nisu ugovoreni, na temelju odredbe u navedenim ugovorima kojom su se dobavljači obvezali isporučiti po potrebi drugi materijal iz svoje ponude, na temelju narudžbenice i pisane suglasnosti Službe za ugovaranje i nabavu, a prema cjeniku koji je dostavljen i ovjeren kod potpisivanja ugovora.

Tijekom 2007. dano je 128 suglasnosti na više cijene za građevinski materijal nabavljen od šest značajnijih dobavljača, u iznosu 21.819.586,00 kn.

Tijekom obavljanja revizije prikupljeni su podaci o cijenama po kojima su materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje građevinskih objekata nabavljala druga tijela državne uprave.

Također, prikupljeni su podaci o cijenama spomenutih materijala i dijelova navedenim u biltenu Standardna kalkulacija radova u visokogradnji iz prosinca 2007., koji izdaje Institut građevinarstva Hrvatske. Usporedbom cijena utvrđeno je da je Ministarstvo tijekom 2007. nabavilo 60 vrsta materijala i dijelova za tekuće i investicijsko održavanje građevinskih objekata po cijenama višim u prosjeku za 14,3% do 130,0% u odnosu na cijene prema kojima su spomenute materijale i dijelove nabavljala druga tijela državne uprave i cijene iz Standardne kalkulacije radova u visokogradnji.

U rujnu 2004. u vrijeme provođenja postupaka nabave materijala i dijelova za tekuće i investicijsko održavanje građevinskih objekata, bila je na snazi odredba članka 42. stavka 2. Zakona o javnoj nabavi, kojom je bilo propisano da je rok izvršenja nabave proračunska ili poslovna godina i sukladan je razdoblju u kojem su osigurana i planirana financijska sredstva, osim u iznimnim slučajevima.

Iz navedene odredbe proizlazi da je Ministarstvo za nabavu materijala i dijelova za tekuće i investicijsko održavanje građevinskih objekata u 2007. trebalo provesti novi postupak nabave u skladu s odredbom članka 7. stavka 1. Zakona o javnoj nabavi.

Rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata ostvareni su u iznosu 59.383.809,00 kn.

Ministarstvo je koncem prosinca 2006. objavilo nadmetanje za ustupanje elektroinstalaterskih radova za godišnje održavanje objekata, te za godišnje održavanje i servis termo energetske postrojenja i instalacija objekata. Početkom svibnja 2007. zaključeno je 28 ugovora s deset odabranih ponuditelja za elektroinstalaterske radove, a početkom lipnja 2007. zaključena su 42 ugovora sa šest odabranih ponuditelja za godišnje održavanje i servis termo energetske postrojenja i instalacija objekata. Ugovorena je vrijednost radova prema jediničnim cijenama i području izvođenja, a izvođenje radova prema potrebama krajnjih korisnika Ministarstva putem ispostavljanja narudžbenica. U ugovorima je navedeno da se ugovori primjenjuju do opoziva jedne od ugovornih strana.

Ministarstvo je u razdoblju od travnja do rujna 2007. provelo nadmetanje po pozivu u ograničenom postupku nabave za ustupanje građevinskih radova za godišnje održavanje objekata (četiri grupe radova - građevinski radovi, obrtnički radovi, vodovod i kanalizacija, te održavanje prometnih površina). Koncem rujna 2007. zaključeno je 27 ugovora s deset odabranih ponuditelja o ustupanju određenih građevinskih radova za godišnje održavanje objekata Ministarstva. Ugovorena je vrijednost radova prema jediničnim cijenama i području izvođenja, te da izvođač započinje s radovima nakon zaprimljene narudžbenice s opisom radova, mjestom i rokom izvođenja, navedenoj ukupnoj vrijednosti radova s jediničnom cijenom i iznosom poreza na dodanu vrijednost. U ugovorima je navedeno da se ugovori primjenjuju do opoziva jedne od ugovornih strana.

Revizijskim postupcima utvrđeno je da je jedan izvođač obavio građevinske radove (ugradnja kamenih stepenica i plastične stolarije, stolarski i bravarski radovi), te vodoinstalaterske i limarske radove u vrijednosti 999.888,00 kn, drugi izvođač je obavio soboslikarske i ličilačke radove u vrijednosti 508.612,00 kn, a treći izvođač je obavio radove na uređenju radarske postaje i jedne vojarnice u vrijednosti 1.233.110,00 kn, koji su nabavljeni putem narudžbenica u kojima se Ministarstvo poziva na ugovore zaključene s izvođačima u studenome 2004. za koje je proveden postupak nabave u lipnju 2004.

U vrijeme provođenja postupaka nabave za ustupanje radova godišnjeg održavanja građevinskih objekata bila je na snazi odredba članka 42. stavka 2. Zakona o javnoj nabavi, kojom je bilo propisano da je rok izvršenja nabave proračunska ili poslovna godina i sukladan je razdoblju u kojem su osigurana i planirana financijska sredstva, osim u iznimnim slučajevima. Iz navedene odredbe proizlazi da je Ministarstvo za ustupanje radova održavanja građevinskih objekata (vodoinstalaterskih, limarskih, soboslikarskih i ličilačkih, te određenih graditeljskih radova) u 2007. trebalo provesti novi postupak nabave u skladu s odredbom članka 7. stavka 1. Zakona o javnoj nabavi. U siječnju 2008. stupio je na snagu novi Zakon o javnoj nabavi kojim su propisani postupci i načini nabave roba, radova i usluga.

Državni ured za reviziju je naložio provođenje postupaka nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Predloženo je prije provođenja postupaka nabave roba, radova i usluga, posebnu pozornost posvetiti kvalitetnijim pripremama, kako bi se izbjegla mogućnost da zbog nedovoljne pripremljenosti nadležno tijelo poništi cjelokupni postupak nabave.

11.2. Ministarstvo je prihvatilo nalaze Državnog ureda za reviziju koji se odnose na postupke javne nabave. Vezano za nalaz Državnog ureda za reviziju o obvezi ustrojavanja cjelovite evidencije o provedenim postupcima nabave i zaključenim ugovorima, izjavilo je da već postupa u skladu s navedenim nalazom. Navelo je da je uključeno u projekt integracije financijsko-informacijskog sustava Državne riznice i informacijskih sustava korisnika državnog proračuna, s ciljem provedbe nalaza i prijedloga iz područja planiranja i javne nabave danih u prethodnim revizijama. Nadalje, izjavilo je da su Uprava za financije i proračun i Uprava za materijalne resurse obvezane nastaviti poduzimati mjere za izradu informatičkog sustava, koji će omogućiti uspostavu cjelovite evidencije nabave, praćenje izvršenja zaključenih ugovora o nabavi roba, radova i usluga kao i povezivanje plana nabave s evidencijama nabave, financijskim planom i glavnom knjigom Ministarstva. Navelo je da je u proceduri donošenje novog Naputka o provedbi nabave u Ministarstvu i Oružanim snagama Republike Hrvatske, te se očekuje njegovo potpisivanje i primjena. Vezano za prijedlog Državnog ureda za reviziju da se prije provođenja postupaka nabave roba, radova i usluga posebna pozornost posveti kvalitetnijim pripremama, kako bi se izbjegla mogućnost poništenja cjelokupnog postupka nabave zbog nedovoljne pripremljenosti, navelo je da već postupa u skladu s navedenim prijedlogom, te da je Uprava za materijalne resurse obvezna nastaviti poduzimati aktivnosti za cjelovitu provedbu naloga Državnog ureda za reviziju i provoditi postupke nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, Ministarstvo je za 2007. planiralo prihode i primitke, te rashode i izdatke u iznosu 4.518.576.368,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 4.606.363.974,00 kn, što je za 87.787.606,00 kn ili 1,9% više od plana. Rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 4.360.357.513,00 kn, što je za 158.218.855,00 kn ili 3,5% manje od plana. Evidentiran je višak prihoda u iznosu 246.006.461,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz ranijih godina iznosio je 251.530.431,00 kn, te je manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosio 5.523.970,00 kn.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na necjelovitost financijskog plana, jer nisu planirani svi prihodi po vrstama i prema izvorima iz kojih potječu, te nisu planirani svi rashodi i izdaci prema proračunskoj klasifikaciji. Nisu planirani, a ostvareni su prihodi u iznosu 102.342.711,00 kn, te rashodi i izdaci koji su podmireni tim prihodima.

Sustav unutarnjih kontrola, koji obuhvaća nadzor zakonitosti i ispravnosti novčanih i materijalnih isprava nije učinkovit, jer se obavlja naknadno kada se računi za isporučenu robu i izvršene usluge dostave na naplatu, te ne isključuje neplansku i nenamjensku potrošnju proračunskih sredstava.

Popis dugotrajne materijalne imovine nije sveobuhvatan. Vrijednost dijela vojnih nekretnina (građevine i infrastruktura) nije procijenjena, stoga ni evidentirana u poslovnim knjigama.

U glavnoj knjizi i financijskim izvještajima za 2007. nisu evidentirane obveze i materijalni rashodi u iznosu 232.221.290,00 kn, koji se najvećim dijelom odnose na vojnu opremu i materijal i usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 138.742.932,00 kn ili 59,7%. Materijalni rashodi u navedenom iznosu, koji se odnose na obveze iz 2007., evidentirani su u poslovnim knjigama tijekom siječnja i veljače 2008.

Podaci o potraživanju i naplati zakupnine za poslovne prostore, garaže i stanove nisu cjeloviti, podaci u pomoćnim evidencijama i glavnoj knjizi nisu usklađeni jer u glavnoj knjizi nisu evidentirana potraživanja od najma stanova, garaža i poslovnih prostora u iznosu 8.929.773,00 kn. Poduzetim mjerama nije ostvareno učinkovito upravljanje nekretninama. Od ukupno 545 nekretnina (građevine i infrastruktura) na koncu 2007. nije bilo procijenjeno 290, neperspektivne vojne nekretnine nisu izdvojene i prenesene Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom u skladu s planiranom dinamikom zbog čega su ostvareni neplanirani rashodi za komunalnu naknadu u iznosu 11.866.131,00 kn, a 111 ili 29,8% od ukupno 372 poslovna prostora nije bilo iznajmljeno.

I nadalje nije ustrojena cjelovita evidencija provedenih postupaka nabave i zaključenih ugovora o nabavi velike i male vrijednost.

Nabava roba, usluga i ustupanje radova u iznosu 49.409.065,00 kn obavljena je bez provođenja postupaka nabave propisanih odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Izvešće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 31. srpnja 2008.